

TYGODNIK

WILEŃSZCZYŻNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

- Narodowe Centrum Kwirowstwa prosi o wsparcie **str. 2**
- W Rokanciszkach otwarto miasteczko wojskowe **str. 3**
- Sesja Parlamentu w cieniu protestów rolników **str. 5**

Rota

- Wymowny symbol Miłości Bożej zajął w Dniu Ofiarowania Pańskiego **str. 1**

- Harcownik z Szytokarczmy trzęsie stolicą **str. 1**

PRENUMERATA

2024

Do 19 lutego
trwa prenumerata
na marzec
2024 roku.

Za 1,93 euro – miesięcznie
za 23,12 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,85 euro – miesięcznie
za 22,18 euro – rocznie.
(indeks 0322)

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Rodzice uczniów szkoły w Kolonii Wileńskiej są przeciwko klasom litewskim

Oburzające zachowanie

wicemera

FOT. ARCHIWUM

Wicemer Wilna zaproponował dyrekcji Szkoły Podstawowej w Kolonii Wileńskiej, w której nauczanie odbywa się w językach polskim i rosyjskim, aby pojawiła się również klasa litewska. Rodzice stanowczo temu się sprzeciwiają.

W ubiegłym tygodniu wicemer Wilna Arūnas Šileris przybył do Szkoły Podstawowej w Kolonii Wileńskiej na spotkanie

z przedstawicielami społeczności szkolnej, która jest zatrwożona propozycją stołecznej władzy.

(Dokończenie na str. 5)

Marszałek Sejmu RP spotkał się z Polakami mieszkającymi na Litwie

Prawa mniejszości muszą być respektowane

Na początku tygodnia Szymon Hołownia odbył dwudniową wizytę na Litwie. Była to jego pierwsza oficjalna wizyta zagraniczna na stanowisku marszałka Sejmu RP. W trakcie wizyty marszałek w ambasadzie RP w Wilnie spotkał się z przedstawicielami polskiej mniejszości narodowej mieszkającej na Litwie.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele polskiej mniejszości narodowej na Litwie, posłowie, samorządowcy, przedstawiciele oświaty, mediów i kultury.

Posłanka na Sejm RL Rita Tamašunienė podczas spotkania poruszyła szereg istotnych z punktu widzenia polskiej mniejszości kwestii. Parlamentarzystka poruszyła problem braku uczci-

(Dokończenie na str. 6)

DOMINIKA ZARZYCKA / ZUMAPRESS.COM

Apel w sprawie uczciwego powoływania samorządowych komisji wyborczych

Zasady walki wyborczej powinny być honorowe i uczciwe

AWPL-ZChR zwróciła się z apelem do prezydenta, sejmowego Komitetu Zarządzania Państwem i Samorządów oraz Głównej Komisji Wyborczej o uczciwe powoływanie samorządowych komisji wyborczych.

Z związku ze zbliżającymi się wyborami prezydenckimi i do Parlamentu Europejskiego, które odbędą się odpowiednio 12 maja i 9 czerwca bieżącego roku, Główna Komisja Wyborcza (VRK) w najbliższym czasie powoła samorządowe komisje wyborcze i wybierze ich przewodniczących. „W wyborach samorządowych,

które odbyły się 5 marca 2023 roku, parlamentarna partia polityczna Akcja Wyborcza Polaków na Litwie – Związek Chrześcijańskich Rodzin zgłosiła czterech kandydatów na przewodniczących samorządowych komisji wyborczych, którzy spełniali wymogi określone w Kodeksie wy-

(Dokończenie na str. 5)

„Regitra” ogłasza nowe kombinacje tablic rejestracyjnych

Spółka „Regitra” informuje o nowych 73 kombinacjach tablic rejestracyjnych. Wybrać i zamówić można je w trybie online.

Jak podaje „Regitra”, właściciele samochodów będą mogli wybrać spośród niemal 73 tys. wariantów.

Nowe tablice rejestracyjne samochodów osobowych z kombinacjami liter, wraz z cyframi od 001 do 999, to: NBA, NBB, NBC, NBD, NBE, NBF, NBG, NBH, NBI, NBY, NBJ, NBK, NBL, NBM, NBN, NBO, NBP, NBR, NBS, NBT, NBU, NBV, NBZ, NCA, NCB, NCC, NCD, NCE, NCF, NCG, NCH, NCI, NCY, NCJ, NCK, NCL, NCM, NCN, NCO, NCP, NCR, NCS, NCT, NCU, NCV, NCZ, NDA, NDB, NDC, NDD, NDE, NDF, NDG, NDH, NDI, NDY, NDJ, NDK, NDL, NDM, NDN, NDO, NDP, NDR, NDS, NDT, NDU, NDV, NDZ, NEA, NEB, NEC, NED.

„Regitra” zwraca także uwagę, że właściciele przyczep będą mogli zamówić także nowe tablice rejestracyjne – zaplanowano aż 16 kombinacji: ZF, ZG, ZH, ZI, ZY, ZN, ZO, ZR, ZZ, MI, LI, KI, JI, JY, HI, HY.

Motocyklom będzie poświęconych 6 nowych kombinacji: KI, KY, KJ, KK, KL, KM. Do moto-

rowerów zaplanowano 16 nowych kombinacji: BGA, BGB, BGC, BGD, BGE, BGF, BGG, BGH, BGI, BGY, BGJ, BGK, BGL, BGM, BGN, BGO.

Zamówić nową tablicę rejestracyjną z wybraną kombinacją liter i cyfr można zamówić we wszystkich oddziałach „Regitry”.

Na podst. regitra.lt

Narodowe Centrum Krwiodawstwa prosi o wsparcie

Narodowe Centrum Krwiodawstwa (NKC) informuje, że na wyczerpaniu są zapasy grup krwi 0 i A, więc apeluje do dawców krwi o donacje, dzięki którym szpitale będą mogły pracować bez zakłóceń.

Jak podkreśla dyrektor NKC Daumantas Gutauskas, obecnie ogólna aktywność dawców krwi we wszystkich oddziałach NKC jest zwiększona, jednak zapotrzebowanie na składniki krwi wykorzystywane do transfuzji w pla-

cówkach medycznych w kraju jest znacznie większe niż zwykle.

„Pod koniec ubiegłego roku cieszyliśmy się, że liczba dawców krwi na Litwie rośnie i jest to niezwykle dobra wiadomość. Cieszy też to, że pierwszy miesiąc tego roku jest również lepszy niż w roku poprzednim. Niestety widzimy, że aby mieć wystarczający zapas grup krwi O i A, potrzebujemy jeszcze większej liczby dawców tych grup krwi” – powiedział cytowany w komunikacie Gutauskas.

Krew mogą oddać wszyscy mieszkańcy kraju w wieku od 18 do 65 lat: mężczyźni mogą oddawać krew sześć razy w roku, kobiety – cztery. Co prawda, są pewne ograniczenia ze względu na stan zdrowia lub niedawno przebytą operację.

Fot. Marlena Paszkowska

Chcesz rzucić palenie? Zadzwoń na infolinię 1819

6 lutego zaczęła działać specjalna infolinia 1819 dla osób, które chcą rzucić palenie.

Porad w przezwyciężaniu nalogu palenia specjaliści infolinii będą udzielać bezpłatnie. Z infolinii mogą skorzystać osoby w wieku powyżej 16 lat. Osoba dzwoniąca otrzyma pięć konsultacji w ciągu dwóch miesięcy. Pierwsza konsultacja potrwa do 45 minut, pozostałe będą krótsze, od 10 do 20 minut.

Według danych Departamentu Kontroli Narkotyków, Tytoniu

i Alkoholu (NTAKD), na Litwie pali średnio około 30 proc. mieszkańców kraju. Statystyki pokazują, że palenie jest przyczyną ok.

15 proc. zgonów. Według szacunków NTAKD, ok. 6 tys. zgonów na Litwie dałoby się uniknąć, gdyby ludzie nie palili.

Na założenie infolinii dla osób, które chcą rzucić palenie, Ministerstwo Ochrony Zdrowia przekazało 1,4 mln euro.

Infolinia 1819 pracuje w dni robocze od godz. 11.00 do 19.00, w weekendy – od godz. 11.00 do 14.00.

Projekt postępowy „Krajowa Infolinia Pomocy w Rzucaniu Palenia” będzie realizowany do 2029 roku. koniec Finansowany jest ze środków budżetu państwa.

Na podst. ntakd.lrv.lt

Ministerstwo Rolnictwa: odpowiedź Komisji Europejskiej nie pozostawia pola do interpretacji

Jedno z żądań litewskich rolników, którzy w ubiegłym tygodniu zorganizowali w Wilnie protest, jest zniesienie obowiązku przywracania łąk wieloletnich. Ministerstwo Rolnictwa zwróciło się do Komisji Europejskiej (KE) o szczegółowe wyjaśnienia prawne dotyczące łąk wieloletnich i otrzymało już odpowiedź.

„Odpowiedź jest taka, że użytki zielone, które przez pięć lat nie były zaorane, uprawiane ani zastępowane innymi roślinami uprawnymi, niezależnie od tego, czy były wcześniej objęte płodozmianem, czy nie, po 5-letnim deklarowaniu powinny stać się łąką wieloletnią” – czytamy w komunikacie Ministerstwa Rolnictwa.

KE podkreśliła także, jak podaje resort rolnictwa, że nie ma wymogu ustalania terminu płodozmianu w ustawodawstwie krajowym i nawet gdyby i był ustanowiony w proponowanej formie, nie byłoby to rozwiązaniem, gdyż pojęcie płodozmianu ma jednakowe zastosowanie do wszystkich krajów członkowskich – zastępowanie trawy innymi roślinami.

Ponadto w piśmie podkreślono, że państwo członkowskie nie może jednostronnie zdecydować, że minimalny okres, w którym łąka nie będzie wykorzystywana w płodozmianie, zanim stanie się łąką wieloletnią, może wynosić dłużej niż 5 lat.

Ministerstwo Rolnictwa przypomina, że zaplanowało w planie strategicznym nowe działania, które bardziej zachęcą zgłaszanie łąk wieloletnich, umożliwiając ich odnawianie w sposób bez orania, a tym samym zachowując obowiązek ich utrzymywania.

Na podst. zum.lrv.lt

Zmiany w trybie odbioru pojemników na odpady spożywcze

Od 5 lutego w Wilnie zaszły zmiany w trybie odbioru pojemników na odpady spożywcze. Wilnianie jednorazowo będą mogli odebrać 3 rolki pomarańczowych worków, a nie jedną jak do tej pory, i pojemnik (jeśli go jeszcze nie mają) – informuje Samorząd m. Wilna.

Worki i pojemniki będą w dalszym ciągu rozdawane w punktach mobilnych obok centrów handlowych i sklepów, w starostwach, punktach zbiórki odpadów wielkogabarytowych oraz w siedzibie samorządu wileńskiego w godzinach 11.00-14.00 w dni robocze.

Przypominamy, że od 1 stycznia 2024 roku mieszkańcy Wilna muszą segregować odpady spożywcze. Wilnianie zapraszani są po odbiór środków do sortowania żywności – jednorazowych pomarańczowych worków oraz specjalnych 7-litrowych pojemników wielokrotnego użytku.

VAATC przypomina, że do odpadów spożywczych zalicza się wszelkie odpady organiczne, biologiczne, takie jak: niezdatne do użytku produkty spożywcze (należy rozpakować), skórki, obierki, ogryzki, fusy z herbaty i kawy, torebki herbaty, rośliny domowe i ich części, ręczniki i serwetki papierowe, suplementy diety (rozpakowane).

Na podst. vilnius.lt

**TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY**

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotosowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:

ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sużany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno

tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze
środków Kancelarii Prezesa
Rady Ministrów w ramach
konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Prawie 1,7 mln euro – dla litewskich szkół poza granicami kraju

Litewskie Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu przeznaczyło w tym roku prawie 1,7 mln euro dla działających za granicą 90 szkół, prowadzących nieformalne nauczanie lituanistyczne.

Jak podał resort oświaty, finansowanie ze strony państwa litewskiego otrzymają 32 pla-

cówki lituanistyczne w Wielkiej Brytanii, 15 – w USA, 8 – w Norwegii, 6 – w Hiszpanii, 4 – w Irlandii i Niemczech, 3 – w Szwecji, 2 – w Australii, a także szkoły lituanistyczne w Argentynie, Armenii, Chile, Grecji, Gruzji, Islandii, Singapurze, Tajwanie, Turcji, Włoszech, Japonii, Kanadzie, Kazachsta-

nie, Luksemburgu i Urugwaju.

Działające za granicą placówki lituanistycznej edukacji nieformalnej są wspierane ze środków budżetu państwa litewskiego od 2023 roku. Każdego roku ustalana jest kwota na dziecko, uczęszczające do takiej szkółki. Do 2023 roku zagraniczne szkoły litewskie były wspierane w drodze konkursu.

Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu RL przeznaczyło w tym roku na lituanistyczne szkoły prawie 1,7 mln euro (w 2023 roku – prawie 1,6 mln euro).

Według danych rejestru instytucji oświatowych i naukowych, za granicą działa 238 placówek prowadzących nieformalne nauczanie lituanistyczne. W szkołach tych uczy się ponad 9 tys. litewskich dzieci, pracuje ponad 1000 nauczycieli.

Na podst. smsm.lrv.lt

Uwaga wędkarze! Od 1 lutego zakaz połowu szczupaka

Od 1 lutego do 30 kwietnia na Litwie obowiązuje zakaz połowu szczupaka.

Jak informuje Departament Ochrony Środowiska, celem zakazu połowu jest zapewnienie ochrony szczupaków już przed tarłem i w jego trakcie.

Po stopnieniu lodu przybrzeżnego i gdy temperatura wody wynosi 4°C rozpoczyna się okres tarła szczupaków, który trwa zwykle od marca do kwietnia. Na tarło szczupaki wybierają płytkie od-

cinki koło brzegu lub zalane łąki, gdzie woda nagrzewa się najszybciej.

Ryby drapieżne pełnią w zbiornikach wodnych ważną funkcję – wyjadają małe i mało wartościowe ryby, tworząc w ten sposób dogodne warunki do rozmnażania i rozwoju cenniejszych gatunków ryb.

W okresie ochronnym zakaz połowu szczupaka obowiązuje we wszystkich państwowych i dzierzawionych zbiornikach wodnych

kraju i dotyczy wędkarzy oraz przedsiębiorców.

W celu ochrony szczupaków w czasie tarła będą organizowane kontrole połowów. Funkcjonariusze będą zatrzymywać i sprawdzać, szczególnie po zmroku, pojazdy osób podejrzanych o naruszenie przepisów regulujących rybołówstwo.

Za złowionego w okresie ochronnym szczupaka grożą kary pieniężne w wysokości od 120 do 300 euro z konfiskatą narzędzi i środków popelnienia naruszenia.

Ponadto za każdego szczupaka złowionego w okresie ochronnym trzeba będzie zrekompensować szkody wyrządzone przyrodzie (240 euro). W przypadku złapania szczupaka w zbiorniku wodnym rezerwatu przyrody lub rezerwatu ichtiologicznego kara do zapłacenia będzie trzykrotnie większa.

Na podst. aad.lrv.lt

Cesarskie cięcie będzie można wykonać na życzenie pacjentki

Ministerstwo Ochrony Zdrowia Litwy zmieniło tryb wykonania cesarskiego cięcia. Odtąd operacja będzie mogła być wykonywana także na życzenie pacjentki. Do tej pory było ono wykonywane tylko wtedy, gdy było to niezbędne ze względów medycznych.

Według ministerstwa, decyzja została podjęta po uwzględnieniu propozycji posłów na Sejm, oraz

organizacji broniących praw kobiet oraz medyków. Nowy tryb wszedł w życie w ubiegłym tygodniu, po podpisaniu rozporządzenia przez ministra zdrowia Arūnasa Dulkysa.

Tak jak dotychczas, usługa ta będzie opłacana z budżetu Funduszu Obowiązkowego Ubezpieczenia Zdrowotnego. Jeśli kobieta chce urodzić operacyjnie, zarządzeniem Ministerstwa Zdrowia,

będzie musiała zapłacić za zabieg z własnej kieszeni. Resort zwraca również uwagę na to, że w celu konsultacji w sprawie możliwości wykonania operacji cesarskiego cięcia w przypadku braku wskazań medycznych pacjentka powinna skontaktować się z ginekologiem-położnikiem nie wcześniej niż w 22. tygodniu ciąży, ale nie później niż w 37. tygodniu ciąży.

Na podst. lnk.lt

Publiczne toalety w Wilnie - będą zmiany

Obecnie w Wilnie znajduje się 16 toalet publicznych, do których mieszkańcy lub turyści mogą wejść wyłącznie płacąc gotówką.

Cena za skorzystanie z toalety publicznej jest taka sama w całym mieście – 0,30 euro, wileński samorząd obiecuje jednak, że w

ciągu najbliższych lat toalet publicznych będzie dwa razy więcej i wszystkie staną się bezpłatne.

Istnieje kilka toalet publicznych, które akceptują płatność kartą bankową, ale w praktyce ta usługa nie działa. Samorząd twierdzi, że montaż lub naprawa

toalet w strefie ochronnej Starego Miasta jest kłopotliwa, bo trzeba brać pod uwagę wszystkie wymagania konserwatorów zabytków, długo czekać na pozwolenia z ich strony, a prace prowadzić pod ich ścisłym nadzorem.

W Rokanciszkach otwarto miasteczko wojskowe, które kosztowało 74 mln euro

W Rokanciszkach, nieopodal Grygajć (rejon wileński) 5 lutego uroczysto otwarto nowe miasteczko wojskowe.

W miasteczku rozmieści się Batalion Piechoty Wojska Litewskiego im. księcia Vaidotasa. Budowa miasteczka kosztowała 74 mln euro i trwała 3 lata.

Miasteczko w Rokanciszkach jest jednym z trzech tego typu obiektów otwartych w tym roku. Ich łączny koszt budowy to 231 mln euro.

W miasteczku wybudowano budynki administracyjne i specjalnego przeznaczenia: koszary, stołówkę, kwaterę główną, punkt medyczny, sale sportowe i rekreacyjne, kaplicę, a także budynki techniczne (magazyny, garaże i in.) i inną niezbędną infrastrukturę.

Miasteczko wojskowe w rejonie wileńskim to nie jedyne nowo wybudowany obiekt infrastrukturalny, którego zadaniem jest poprawa warunków służby żołnierzy Litewskich Sił Zbrojnych. Takie miasteczko zostało otwarte w miniony czwartek w miejscowości Pojurze w rejonie szyleńskim, a wiosną planowane jest przekazanie wojsku miasteczka w Szawlach.

Największy z tych obiektów stanął w rejonie wileńskim – 17,7 ha. Powierzchnia miasteczka wojskowego w Pojurze wynosi 9,47 ha, a w Szawlach – 7,8 ha.

Miasteczko wojskowe w Rokanciszkach powstało nie tylko z myślą o litewskim batalionie, ale także na skutek decyzji Niemiec o rozmieszczeniu brygady, której część infrastruktury będzie w Wilnie.

Budowa trzech kampusów wojskowych to największy projekt infrastrukturalny Litewskich Sił Zbrojnych zrealizowany w ciągu ostatnich 30 lat.

Na podst. [ELTA](http://elta.lt)

Można zgłaszać kandydatów do Nagrody Małego Krzysztofa

Samorząd m. Wilna już po raz dziewiąty wręczy Nagrodę Małego Krzysztofa uczniom, którzy rozślawiają Wilno swoimi osiągnięciami w dziedzinach nauki, kultury i sztuki, sportu oraz obywatelskości. Zgłaszanie kandydatów potrwa do 23 lutego (włącznie).

Statuetkę Małego Krzysztofa otrzyma 11 utalentowanych uczniów. Zgłaszać kandydatów do Nagrody Małego Krzysztofa mogą nauczyciele, trenerzy, rodzice i każdy wilenianin. Należy wypełnić ankietę.

Zwycięzcy zostaną uhonorowani 11 marca, w Dzień Odzyskania Niepodległości Litwy, podczas uroczystej ceremonii.

Wśród laureatów z wcześniejszych lat są uczniowie z polskich szkół w Wilnie, m.in. Ewa Rawłuszewicz, tancerka breakdance Dominika Baniewicz (za osiągnięcia sportowe), Małgorzata Patrycja Minkiel (za działalność koncertową i osiągnięcia na międzynarodowych konkursach) i Sebastian Konecki (za osiągnięcia sportowe w skokach do wody i zwycięstwa na międzynarodowych zawodach), Dorota Sokolowska i Sebastian Salwiński (za osiągnięcia w dziedzinie filologii).

Nagroda Mały Krzysztof jest wręczana od 2016 roku.

Na podst. vilnius.lt

NOWINY znad Solczy

Gimnazjaliści z Solcznik w Polsce

W dniach 29 stycznia – 1 lutego uczniowie Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solcznikach i zarazem członkowie zespołu wokalnego „Gracioso” (kierownik Tatjana Ulbin) z inicjatywy Tadeusza Romanowskiego, założyciela Wspólnoty Miłosierdzia Bożego, podróżowali po Polsce w celu okazania wdzięczności za pomoc przekazaną dla rodaków na Wileńszczyźnie.

Pieśń o Solcznikach dźwięczała w szkołach, przedszkolach i starostwach dla najmniejszych mieszkańców Księżyzna, nauczyciele i wychowawcy, których gościnnie i ciepło przyjmowali i częstowali naszą młodzież i najstarszych mieszkańców, urzędników na czele ze starostą, organizatorów akcji oraz dobroczyńców, których serca są przepelnione miłością do rodaków poza granicami Polski.

Uczniowie zwiedzili cztery powiaty: kielecki, jędrzejowski, konecki i włoszczewski. Brali udział we Mszy św. w kościele Mikołaja w Końskich, przedstawili swój repertuar dla uczniów Zespołu Szkół Ponadpodstawowych Nr. 1, zwiedzali parki i zabytki. Wspólnie z gospodarzami i mieszkańcami urządzali wieczory muzyczne.

W drodze powrotnej radość skorego powrotu do miejsc rodzinnych była przemieszana ze smutkiem i żalem o pozostawionych za sobą niewypomnianych przyjaciół i przeżyciach.

Inf. wl.

Kupujemy mieszkania, domy mieszkalne, ich części w celu rozwoju funduszu mieszkalnictwa socjalnego

Administracja samorządu rejonu sołecznickiego zakupi mieszkania, domy mieszkalne i ich części na potrzeby rozwoju funduszu mieszkalnictwa socjalnego w drodze ogłoszonych negocjacji.

Zakup odbywa się w oparciu o Opis procedury nabycia lub dzierżawy gruntu, istniejących budynków lub innych obiektów nieruchomości albo nabycia praw do tych obiektów, zatwierdzony przez Rząd Republiki Litewskiej z dnia 13 grudnia 2017 r. na podstawie uchwały Nr 1036.

Przedmiot zakupu: mieszkania, domy mieszkalne i ich części, znajdujące się na terytorium rejonu sołecznickiego:

- Część 1 zakupu – zakup mieszkania (domu mieszkalnego lub części domu) o powierzchni użytkowej 60 - 90 m kw. m w gminie ejszyskiej lub butrymańskiej;
- Część 2 zakupu – zakup jednopokojowego mieszkania (części budynku mieszkalnego) o powierzchni użytkowej 25 - 40 m kw. w gminie ejszyskiej;
- Część 3 zakupu – zakup mieszkania (domu mieszkalnego lub części domu) o powierzchni użytkowej 50 - 60 m kw. m w gminie sołecznickiej;
- Część 4 zakupu – zakup mieszkania jednopokojowego (części budynku mieszkalnego) o powierzchni użytkowej 25 - 40 m kw. m w rejonie sołecznickim.

Wsparcie dla wspólnot religijnych w rejonie sołecznickim

Z troski o duchowość mieszkańców

Zadbane kościoły i teren wokół nich to zasługa duchownych i parafian. Do wsparcia wspólnot religijnych włącza się także Samorząd Rejonu Sołecznickiego, przeznaczając środki zarówno na remont świątyń, jak też na organizowanie rozmaitych wydarzeń parafialnych, pielgrzymek, porządkowanie obiektów dziedzictwa kulturowego.

Kapłani z rejonu sołecznickiego są aktywnymi członkami wspólnot. W parafiach często organizowane są imprezy, spotkania, obozy dla dzieci. Np. latem ubiegłego roku w Koleśnikach odbyły się obchody 380-lecia parafii, a sołecznicka parafia św. Piotra Apostoła zaprosiła na odpust. Duchownych katolickich i prawosławnych spotykamy na wydarzeniach organizowanych przez placówki kulturalne i szkoły.

W 2023 roku dla wspólnot religijnych z budżetu Samorządu Rejonu Sołecznickiego przeznaczono 20 tys. euro:

- wspólnota religijna staroobrzędowców w Gaju otrzymała 3000 euro wsparcia na remont cerkwi i ogrodzenia;

- parafia św. Piotra Apostoła w Solcznikach dostała 2930 euro na remont fasady kościoła i zorganizowanie obozu dla młodzieży katolickiej;

- parafiom Wniebowzięcia NMP w Podborzu i św. Michała Archaniola w Butrymańcach przekazano po 3000 euro na malowanie kościołów;

- parafia Wniebowzięcia NMP w Turgielach otrzymała 3000 euro na remont schodów kaplicy św. Feliksa Valua;

- parafia Wniebowstąpienia

Pańskiego w Ejszyszkach otrzymała 2500 euro na pokrycie kosztów organizacji obrzędów liturgicznych;

- parafii prawosławnej św. Tichona w Solcznikach przekazano 2570 euro na zakup i zamontowanie okien w nowo budowanej cerkwi.

W rejonie sołecznickim jest 13 kościołów katolickich i 3 cerkwie. Każda z tych świątyń jest wyjątkowa i ważna nie tylko dla wiernych, ale także jako obiekt zabytkowy, przyciągający turystów.

SOLCZANIE 35

Koncert jubileuszowy
Zespołu Pieśni i Tańca „Solczanie”
„Ta ziemia od innych mi droższa...”

10 lutego 2024 r. godz. 16.00
w Centrum Kultury w Solcznikach

Cena biletu 5 EUR
Bilety do nabycia w Centrum Kultury w Solcznikach, nr tel. +370 603 14 487

Oburzające zachowanie wicemera

(Dokończenie ze str. 1)

Chodzi o pomysł utworzenia w szkole pierwszej klasy litewskiej. Społeczność szkolna podkreśla, że nie ma takiej możliwości, bo w placówce w ogóle nie ma miejsca dla nowych klas. Ponadto całkiem niedaleko jest litewska szkoła. Wicemer wpadł jednak w zamieszanie, gdy na wyżej wspomniane spotkanie przybyły do szkoły radne wileńskiego samorządu Edyta Tamošiūnaitė i Krystyna Zimińska z Akcji Wyborczej Polaków na Litwie - Związku Chrześcijańskich Rodzin, a także dziennikarze. Przyszli także rodzice, którym nieobojętny jest los szkoły. W reakcji na to Šileris postanowił

wil nie kontynuować spotkania z przedstawicielami szkoły.

– Wicemer nawet rodziców, którzy nie należą do Rady szkolnej, nie wpuścił do gabinetu, gdzie miało odbyć się spotkanie – powiedziała, nie kryjąc oburzenia radna Edyta Tamošiūnaitė. Zastanawia ją, skoro wicemer uznał, że nie będzie rozmawiał w takim szerokim formacie, to chyba miał jakieś ukryte zamiary. – Nie rozumiem, co tu było do ukrycia. Też chcemy wiedzieć, jakie są tej szkoły mocne i słabe strony. Sam cel spotkania nie był przecież tajny, ale widocznie wicemer miał jakieś ukryte zamiary – stwierdziła radna.

Podczas wizyty w szkole w Kolonii Wileńskiej Šileris zgodził się jednak, jak relacjonuje TVP Wilno, porozmawiać z rodzicami. Zapewnił ich, że nie zamierza otwierać w szkole klasy litewskiej. W rozmowie z telewizją wicemer powiedział: „Podjęliśmy decyzję, że status szkoły nie zmieni się, czyli jak dotychczas nauczanie będzie odbywało się w językach polskim i rosyjskim. Rodzice zaprotestowali, by w szkole pojawiła się klasa litewska, co proponowałem dyrekcji. Okazało się to dla nich nie do przyjęcia”. Czy wywołane przez mera zamieszanie wokół szkół mniejszości narodowych dobrze się

skończy, jeszcze się przekonamy. Środki masowego przekazu otrzymują informacje od rodziców, że presję w sprawie utworzenia klas litewskich wywierano też na inne szkoły mniejszości narodowych w stolicy.

Zasady walki wyborczej powinny być honorowe i uczciwe

(Dokończenie ze str. 1)

borczym RL, ale VRK ich nie zatwierdziła, w związku z czym AWPL-ZChR nie miała ani jednego swojego przedstawiciela na stanowisku przewodniczącego samorządowej komisji wyborczej spośród 60 możliwych w skali całego kraju” – napisano w apelu podpisanym przez Danutę Winckiewicz, przedstawicielkę AWPL-ZChR w VRK. Zgodnie z Kodeksem wyborczym RL, przewodniczącą okręgowej, samorządowej komisji wyborczej wyznacza spośród jej członków Główna Komisja Wyborcza. Na przewodniczącą okręgowej lub samorządowej komisji wyborczej wybierana jest osoba mająca doświadczenie na stanowisku przewodniczącego lub członka Głównej Komisji Wyborczej albo okręgowej lub samorządowej komisji wyborczej, albo przewodniczącego dzielnicowej komisji wyborczej. Główna Komisja Wyborcza wybiera przewodniczących okręgowych i samorządowych komisji wyborczych każdemu podmiotowi, który zgłosił kandydatów do

okręgowych i samorządowych komisji wyborczych, proporcjonalnie do ogólnej liczby zgłoszonych przez nią kandydatów.

Jak podkreślono w apelu, skargi dotyczące powoływania samorządowych komisji wyborczych zgłaszają też inne partie polityczne, które nie mają oddelegowanego do VRK swojego przedstawiciela.

konują nieformalnego podziału stanowisk przewodniczących samorządowych komisji wyborczych i później na posiedzeniu VRK formalizują to technicznie, nie uwzględniając kompetencji i doświadczenia w organizowaniu

wyborów innych proponowanych kandydatów. Upolitycznienie tego procesu oraz demonstracja władzy i/lub wpływu partii politycznych, mających w VRK swoich przedstawicieli, przed partiami politycznymi, które nie mają swoich członków VRK, nie przyczynia się do zapewnienia przejrzystości i równoprawności procesu wyborczego podczas organizowania wyborów zgodnie z zasadami określonymi w ordynacji wyborczej” – czytamy w apelu.

„Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, prosimy o podjęcie działań i zapewnienie, że podczas powoływania samorządowych komisji wyborczych w wyborach prezydenckich 12 maja 2024 roku i wyborach do Parlamentu Europejskiego 9 czerwca 2024 roku byłyby przestrzegane przepisy Kodeksu wyborczego RL, równoprawność sił politycznych, które mają prawo delegować swoich przedstawicieli na stanowiska przewodniczących samorządowych komisji wyborczych, oraz uczciwych i honorowych zasad walki wyborczej” – apeluje AWPL-ZChR.

Sesja Parlamentu w cieniu protestów rolników

Od poniedziałku 5 lutego do czwartku 8 lutego w Strasburgu odbywała się sesja plenarna Parlamentu Europejskiego, w której brał udział poseł z Wileńszczyzny Waldemar Tomaszewski.

Na sesji omawiane były istotne tematy z polityki międzynarodowej i sprawy ważne dla życia obywateli. Między innymi Parlament zajął się warunkami pracy nauczycieli w Unii Europejskiej, stanem przemysłu fotowoltaicznego w UE w związku z nieuczciwą konkurencją w tej dziedzinie gospodarki, zwalczaniem bezdomności w kontekście utrzymujących się zjawisk ubóstwa i wykluczenia

społecznego. Natomiast we środę odbyła się debata priorytetowa o przyszłości Europy, podczas której głos zabrał prezydent Rumunii Klaus Iohannis.

Tego samego dnia Parlament zajął się ważnym tematem z punktu widzenia bezpieczeństwa obywateli i państw, szczególnie jeśli chodzi o zapobieganie aktom terroryzmu. Omówione zostały nowe akta prawne i rozporządzenie Rady w kontekście ochrony danych, prywatności i wolności obywatelskich. Szczególną uwagę europosłowie poświęcili ochronie danych personalnych najbardziej wrażliwych, takich jak profile DNA. Ich ewentualne prze-

kazywanie pomiędzy organami ścigania powinno być poddane restrykcyjnej kontroli, aby pozostawało bez uszczerbku dla prawa do prywatności obywateli. W debacie tej udział wziął również lider polskiej społeczności na Litwie.

Lutowa sesja Parlamentu odbywa się w cieniu protestów i pikiety rolników przed gmachem parlamentu. Pod ich naciskiem oraz presją szeregu europosłów, w tym Waldemara Tomaszewskiego, przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen ogłosiła, że KE wycofuje niektóre projekty ograniczające możliwość swobodnego uprawiania ziemi na terenie Unii.

Prawa mniejszości muszą być respektowane

(Dokończenie ze str. 1) wości w powoływaniu samorządowych komisji wyborczych. Przypomniała, że w ubiegłorocznych wyborach samorządowych Akcja Wyborcza Polaków na Litwie – Związek Chrześcijańskich Rodzin zgłosiła czterech kandydatów na przewodniczących samorządowych komisji wyborczych, którzy spełniali wymogi określone w Kodeksie wyborczym RL, ale Główna Komisja Wyborcza (VRK) zgłoszonych kandydatów nie zatwierdziła. W związku z powyższym polska partia nie miała ani jednego przedstawiciela na stanowisku przewodniczącego samorządowej komisji wyborczej spośród 60 możliwych w skali całego kraju. Jak podkreśliła posłanka, partie polityczne poprzez oddelegowanych do VRK swoich przedstawicieli dokonują nieformalnego podziału stanowisk przewodniczących samorządowych komisji wyborczych przez co proces ten jest nieprzejrzysty i upolityczniony.

Kolejnym poruszonym pro-

blemem była niesprawiedliwość oraz krzywda ludzka związana z nieprawidłowościami ze zwrotem ziemi w Wilnie. Tamašunienė zwróciła uwagę, że kiedy w kwietniu w wileńskim samorządzie doszło do zmiany władzy, to kardynalnie zmienił się też stosunek do projektowania działek. Narodowa Służba Ziemi (NŽT) z niewiadomych przyczyn zwraca wileńskiemu samorządowi jakoby do poprawki zaprojektowane działki, ale te działki potem nie wracają do NŽT. Nowy dyrektor administracji zatrzymał projektowanie 13 działek, których formowanie ruszyło w kwietniu, i powiadomił NŽT, że w stolicy nie ma wolnej ziemi do zwrotu prawowitym spadkobiercom ojcowizny. Posłanka podkreśliła, że ludziom oczekującym na zwrot ziemi powinny być zwrócone zaprojektowane już działki, a nie ich okruchy.

Z kolei poseł Czesław Olszewski wyraził zadowolenie z tego, że nowym ambasadorem Polski w Wilnie został Konstan-

FOT. MARIAN PALUSZKIEWICZ

ty Radziwiłł, gdyż można odczuć, że współpraca ambasadora z polską mniejszością na Litwie stała

się bardziej aktywna i owocna.

Marszałek Sejmu RP witając się z zebranymi zaznaczył, że wybór Litwy na miejsce pierwszej oficjalnej wizyty zagranicznej był świadomy, gdyż relacje polsko-litewskie z całą swoją złożonością powinny być dla polskiego parlamentu ważne. Mówił też, że Polska i Litwa są jak rodzeństwo, które miewa trudne momenty, ale teraz ma agresora za ścianą, co powinno „poukładać relacje” między państwami. Szymon Hołownia apelował, by jak najszybciej rozwiązać problemy, które latami pozostawały nierozwiązane, tak by w obecnej sytuacji iść dalej. Marszałek nie krył podziwu wobec polskiej mniejszości na Litwie za całokształt dokonanych prac oraz za to, że „doprowadziła polską kulturę, tożsamość do tego

miejsca, w którym ona dziś jest”.

– To jest coś fenomenalnego, że tu jesteście, że z taką swoją siłą i determinacją pielęgnujecie język, kulturę – dodał. Zapewnił także, że ze strony polskiego parlamentu zawsze, do kiedy będą nierozwiązane sprawy w stosunkach polsko-litewskich, kwestie te będą podejmowane.

– Będę walczył, jak tylko będę umiał o to, żeby wszystkie prawa mniejszości polskiej na Litwie były respektowane – prawo do języka, prawo do edukacji, prawo do uczciwego wytyczania okręgów wyborczych, prawo do reprezentacji, które się z tym wiąże i jest kluczowe dla demokracji, bo to jest absolutny fundament, na którym wzajemne relacje można budować dalej – mówił Hołownia.

Spotkanie ministrów ds. transportu Polski i Litwy

Nowe możliwości i nowa dynamika

Bieżąca współpraca dwustronna, stan prac nad wspólnie realizowanymi kolejowymi i drogowymi projektami transportowymi oraz zagadnienia związane z relacją obu państw z Ukrainą w kontekście transportowym to kwestie poruszone podczas spotkania ministra infrastruktury Dariusza Klimczaka z ministrem transportu i komunikacji Litwy Mariusem Skuodisem.

Pierwsze spotkanie ministrów odpowiedzialnych za transport Polski i Litwy po utworzeniu nowego rządu odbyło się 5 lutego 2024 r. w Warszawie. Najważniejszym tematem rozmów polsko-litewskich było funkcjonowanie umowy liberalizującej transport drogowy między Ukrainą a Unią Europejską, która doprowadziła do zachwiania równowagi na

rynku unijnych przewozów drogowych.

— Mam nadzieję, że nasza współpraca otworzy nowy rozdział relacji i będzie okazją nie tylko do kontynuacji dobrych wzajemnych stosunków, ale pozwoli też nadać im zupełnie nową dynamikę, otwierając nowe możliwości we wzajemnych relacjach — powiedział minister infrastruktury Dariusz Klimczak.

Zanim szefowie resortów odpowiedzialnych za transport Polski i Litwy poruszyli kwestie realizowanych wspólnie transgranicznych projektów transportowych, minister Dariusz Klimczak omówił skutki funkcjonującej od połowy 2022 r. umowy liberalizującej transport towarów między Unią Europejską i Ukrainą. Umowa ta doprowadziła do zachwiania równowagi na rynku unijnych

przewozów drogowych, powodując niekontrolowane straty polskich przewoźników i ich protest na granicy polsko-ukraińskiej.

Minister Dariusz Klimczak poinformował swojego litewskiego odpowiednika o przekazaniu przez stronę polską Komisji Europejskiej stosownych propozycji zmian, przygotowanych z uwzględnieniem szeregu postulatów polskich przewoźników. Zaznaczył również, że strona polska jest w stałym kontakcie w tej sprawie ze stroną ukraińską, która wyraziła otwartość na rozmowy. Minister dodał, że w przypadku przedłużenia stosowania tej umowy, zasadne jest takie jej dostosowanie, które z jednej strony pozwoli na zabezpieczenie interesów przewoźników UE i przywrócenie równowagi na rynku, z drugiej zaś zapewni stabilne wy-

FOT. L24.LT

konywanie przewozów kluczowych ładunków, przyczyniając się do dalszego wsparcia Ukrainy.

Szefowie resortów odpowiedzialnych za transport Polski i Litwy poruszyli również kwestie realizowanych wspólnie transgranicznych projektów trans-

portowych, przede wszystkim drogowego szlaku Via Baltica, kolejowej linii Rail Baltica oraz obsługi pasażerskiego połączenia kolejowego Warszawa-Kowno-Wilno na odcinku Białystok-Kowno.

gov.pl

W stolicy

Ruszają konsultacje dla mieszkańców

Agencja Odnowy Starówki Wileńskiej i Wydział Dziedzictwa Kulturowego Samorządu m. Wilna zapraszają mieszkańców na konsultacje ws. zabytkowych budynków.

W ich trakcie specjaliści ds. konserwacji zapobiegawczej pomagają zidentyfikować podstawowe problemy budynków, ustalić czynniki naturalne i ludzkie powodujące ich uszkodzenia oraz zaplanować najważniejsze prace konserwacyjne budynku, które mogą być finansowane w ramach Programu Zarządzania Dziedzictwem Wilna.

W Agencji Odnowy Starówki Wileńskiej (ul. Stiklių 4) eksperci ds. nadzoru konserwatorskiego zaprezentowali skierowane do mieszkańców konsultacje *in situ*, które się odbywały na miejscu, przy konkretnych budynkach mieszkańców.

„Program Zarządzania Dziedzictwem Wilna cieszy się nie-

małym zainteresowaniem. Mieszkańcy zasięgają konsultacji ws. możliwości finansowania. Chcemy jednak zwrócić również uwagę na konserwację zapobiegawczą zabytkowych budynków, która, jeśli zostanie przeprowadzona właściwie i w porę, pomaga uniknąć późniejszych dużych inwestycji w budynek już będący w złym stanie” – uważa kierowniczka Wydziału Ochrony Dziedzictwa Kulturowego Samorządu m. Wilna Donata Armakauskaitė.

Program Zarządzania Dziedzictwem Wilna wspiera renowację elewacji zewnętrznych, fasad, będących w stanie awaryjnym balkonów oraz elementów elewacji obiektów dziedzictwa kulturowego i zabytkowych budynków. Obejmuje też renowację lub odtworzenie architektury drewnianej, drewnianych okien i drzwi. O częściowe dofinansowanie mogą się ubiegać właściciele zabytkowych budynków mieszczących się nie tylko na Starówce, ale również w innych dzielnicach – na Antokolu, Zwierzyńcu, w Kolonii Montwiłowskiej na Rosie, w Tupuciszkach, Skansenie, na Pióromocie.

Agencja Odnowy Starówki Wileńskiej wnioski o dofinansowanie renowacji zabytkowych budynków przyjmuje od stycznia bieżącego roku.

Twórcy tradycyjnego rzemiosła zapraszani są do udziału w konkursie

Przedziesz? Tkasz? A może lepisz garnki lub jesteś miłośnikiem dawnych tradycji garbarskich? Przysłuchaj się, być może to pomoże ożywić i spopularyzować Twoje rzemiosło. Samorząd m. Wilna wspiera przedstawicieli rzemiosła tradycyjnego i oferuje na warunkach ulgowych wynajem w centrum miasta pomieszczeń pod galerie-pracownie rzemieślnicze.

Samorząd m. Wilna na warunkach ulgowych wynajmuje rzemieślnikom swoje pomieszczenia w centrum miasta, przy prestiżowych, chętnie przez turystów odwiedzanych ulicach: Zamkowej (Pilies), Szklanej (Stiklių), Świętomichalskiej (Šv. Mykolo), Sawicz (Savičiaus), Skopów-

ka (Skapo), Ostrobramskiej (Aušros Vartų), Wielkiej (Didžioji) nieopodal Ratusza oraz na Zarzeczcu. To jedno z działań promujących tradycyjne rzemiosło.

Obecnie ogłaszane są nowe przetargi publiczne na wynajem na warunkach ulgowych 12 pomieszczeń, w których mieszczą się obecnie galerie-pracownie rzemieślnicze na Starówce i na Nowym Mieście. Powierzchnia pomieszczeń – od 35 m kwadratowych do 180 metrów kwadratowych.

W przetargach udział mogą wziąć zarówno osoby fizyczne, jak i prawne.

Uczestnicy przetargów oceniani będą nie według zaproponowanej ceny wynajmu, ale pod-

jętych zobowiązań – według tego, jaki program promocji rzemiosła zaproponują.

Oczekuje się, że najemcy w sposób kreatywny i atrakcyjny będą prezentowali dawne rzemiosła oraz angażowali do udziału w procesie jego tworzenia, będą też organizowali wystawy i uczestniczyli w targach rzemiosła tradycyjnego.

Wnioski uczestników przetargu będzie oceniała komisja złożona z niezależnych ekspertów. Umowy najmu mają być podpisywane od połowy bieżącego roku i będą obowiązywały do końca realizacji Programu Rzemiosła Artystycznego, Przedsiębiorstw Etnograficznych i Targów, czyli do roku 2030.

W Wilnie zostanie wybudowana nowa szkoła-przedszkole

ZSA „Vilniaus vystymo kompanija” ogłasza otwarty konkurs i zaprasza architektów do zgłaszania koncepcji budowy nowej szkoły-przedszkola przy ul. Moravų 4 w osiedlu mieszkalnym Kalnėnai w Wilnie. Konkurs organizowany jest zgodnie z trybem zamówień publicznych. Architekci zapraszani są do opracowania koncepcji architektonicznej budynku placówki z uwzględnieniem wyjątkowości działki.

W celu zapoznania się z oczekiwaniami mieszkańców i stworzenia jasnej wizji przyszłej placówki oświatowej jeszcze jesienią roku ubiegłego spółka „Vilniaus vystymo kompanija” zaprosiła mieszkańców osiedla Kalnėnai do przedstawienia swoich koncepcji projektu szkoły-przedszko-

ła. Mieszkańcy wespół z przedstawicielami stołecznego samorządu stolicy i spółki „Vilniaus vystymo kompanija” aktywnie uczestniczyli w procesie twórczym, a ich pomysły i propozycje zostały przeniesione do założeń projektowych.

Organizatorzy konkursu architektonicznego oczekują od projektantów zaprojektowania wysokiej jakości placówki oświatowej, odzwierciedlającej nowoczesne trendy i racjonalne rozwiązania przy jednoczesnym zachowaniu i podkreśleniu za pomocą środków architektonicznych istniejącego krajobrazu. Szkoła-przedszkole ma pomieścić co najmniej 956 uczniów (w tym co najmniej 380 przedszkolaków i co najmniej 576 uczniów), zaś wstępnie łączna powierzchnia edu-

cyjna wyniesie 11 000 metrów kwadratowych.

Projekt będzie oceniany według następujących kryteriów: urbanistycznego, architektonicznego, spełnienia potrzeb zlecniodawcy – Samorządu m. Wilna oraz ceny usług z zakresu realizacji koncepcji projektu.

Trzy najlepiej ocenione projekty otrzymają premie pieniężne. Zwycięzca otrzyma premię w wysokości 11 000 euro, zdobywca II miejsca – w wysokości 9 000 euro, zdobywca III – 6 000 euro.

Ze zwycięzcą konkursu podpisana zostanie umowa o wykonanie usług projektowych. Miałyby zostać podpisana w sierpniu 2024 roku.

Propozycje można zgłaszać do 12 kwietnia 2024 roku.

Zapytaj, nie zbłądzisz!

Porady prawne

● Jaka jest odpowiedzialność pracodawcy w zapewnieniu psychicznie bezpiecznego środowiska pracy?

Każdy pracodawca powinien zapewnić takie środowisko pracy, w którym pracownicy nie doznawaliby przemocy i molestowania, wrogich, nieetycznych, poniżających, upokarzających, agresywnych, obraźliwych lub obelżywych działań, które naruszają honor i godność pracownika lub grupy pracowników, integralność fizyczną lub psychiczną osoby bądź mają na celu zastraszenie, osłabienie lub sprowadzenie jej do sytuacji osoby bezbronnej i bezradnej.

Przed ponad rokiem weszły w życie istotne zmiany w art. 30 Kodeksu Pracy, które określają definicję przemocy i molestowania, w tym przemocy psychicznej, przemocy i molestowania ze względu na płeć, jak również zakaz tych zjawisk oraz obowiązki pracodawców w zakresie zapobiegania przemocy i molestowaniu.

Dyrektorka Departamentu ds. Zapobiegania Przemocy Psychicznej w Miejscu Pracy Liudmila Mironovienė zwraca uwagę, że przemoc i molestowanie to każde niedopuszczalne zachowanie lub groźba jego wystąpienia, niezależnie od tego, czy niedopuszczalne zachowanie jednorazowe lub powtarzające się ma na celu wywarcie oddziaływania fizycznego, psychicznego, seksualnego czy gospodarczego, czy poprzez niedopuszczalne zachowanie oddziaływanie to jest wywierane lub może zostać wywarte, czy poprzez takie zachowanie naruszana jest godność osoby lub tworzy się zastraszająca, wrogą, poniżającą lub obraźliwą atmosferę albo (i) spowodowało ono bądź może spowodować szkodę fizyczną, majątkową lub niemajątkową.

Zapobieganie przemocy i molestowaniu jest jednym z najskuteczniejszych sposobów zapewnienia, by pracownicy nie doznali wymienionych negatywnych zjawisk. Kodeks Pracy zobowiązuje pracodawców do podjęcia wszelkich niezbędnych środków w celu zapobiegania przemocy i molestowaniu oraz do podjęcia aktywnych działań w celu udzielenia pomocy osobom, które padły ofiarą przemocy lub molestowania.

„Co prawda” – podkreśla Mironovienė, „artykuł 30 Kodeksu Pracy określa minimalne obowiązki pracodawcy i środki zapobiegawcze w celu zapewnienia pracownikom psychicznie bezpiecznych warunków pracy”.

„Coraz częściej się mówi i przyznaje, że niewłaściwe kierowanie zespołem jest jednym z kluczowych czynników związanych ze wzrostem przemocy psychicznej w organizacji. Tak więc, jeżeli kierownik zespołu nie zwraca uwagi na przemoc psychiczną w pracy, ignoruje ją, zaprzecza jej lub nawet przyczynia się do niej, powszechność zachowań przemocowych w organizacji niewątpliwie będzie większa. I odwrotnie, zupełnie inaczej wygląda sytuacja, gdy kierownik zespołu podejmuje się odpowiedzialności za zapanowanie nad problemem przemocy psychicznej w pracy” – podkreśla dyrektorka Departamentu ds. Zapobiegania Przemocy Psychicznej w Miejscu Pracy.

● Jak się zachować, jeżeli pracownik w miejscu pracy doznał przemocy psychicznej lub molestowania ze strony swoich kolegów czy bezpośredniego przełożonego?

Przede wszystkim należy rozwiązać tę kwestię wewnątrz firmy, instytucji czy organizacji, tj. zgłosić doznawaną przemoc psychiczną lub molestowanie zgodnie z procedurami określonymi przez firmę, instytucję lub organizację.

Jeżeli taka procedura nie istnieje lub jeżeli pracownik nie został z nią zapoznany, radzimy, by pisemnie zwrócić się do szefa firmy, instytucji lub organizacji z prośbą o zbadanie stosowania przemocy psychicznej lub molestowania wobec niego lub innego pracownika. Zalecamy przedłożenie wraz z wnioskiem wszystkich posiadanych dowodów niedopuszczalnego zachowania.

Jeżeli pracodawca nie podejmie żadnych działań w celu zbadania przypadku przemocy psychicznej lub molestowania, lub, jeżeli przemoc psychicznej bądź molestowania dopuszcza się kierownik firmy, pracownik może złożyć skargę do Państwowej Inspekcji Pracy.

Progniza pogody na tydzień

Czwartek 8 lutego	Piątek 9 lutego	Sobota 10 lutego	Niedziela 11 lutego	Poniedziałek 12 lutego	Wtorek 13 lutego	Środa 14 lutego
-1°C	-2°C	-3°C	0°C	2°C	4°C	4°C
-5°C	-5°C	-6°C	-4°C	0°C	1°C	2°C
Księżyc:		Księżyc:		Księżyc:		Księżyc:
OSTATNIA KWADRA		NÓW		1 KWADRA		PEŁNIA

KALENDARZ
CODZIENNY

Czwartek, 8 lutego

Tłusty Czwartek

Słońce: wsch. – 7.56, zach. – 17.10
Długość dnia – 9 godz. 14 min.

Gabrieli, Hieronima, Jana, Józefiny, Lucjusza, Piotra, Żakliny

Piątek, 9 lutego

Słońce: wsch. – 7.54, zach. – 17.12
Długość dnia – 9 godz. 18 min.

Anny, Apolonii, Cyryla, Donata, Mariana, Michala, Nikifora

Sobota, 10 lutego

Słońce: wsch. – 7.52, zach. – 17.14
Długość dnia – 9 godz. 22 min.

Gabriela, Jacka, Klary, Scholastyki, Tomistawy, Trojana

8 LUTEGO

1904 – niespodziewanym atakiem torpedowym niszczycieli Japonii na okręty rosyjskie w Porcie Artur (ob. Lūshunkou, Chiny) rozpoczęła się wojna rosyjsko-japońska.

– urodził się w Dyneburgu (Łotwa) Jan Safarewicz, językoznawca, absolwent i docent USB w Wilnie, następnie prof. UJ (zm. 1992).

1924 – w Carson City (USA) dokonano pierwszej na świecie egzekucji w komorze gazowej.

1974 – na Ziemię wróciła ostatnia załoga amerykańskiej stacji orbitalnej Skylab (po powrocie okazało się, iż są wyżej o 2 cm).

1999 – zmarła Jean Iris Murdoch, anglo-irlandzka pisarka (*W sieci, Jednorożec*), filozof (ur. 1919).

– w Sejnach k. Suwałk zakończono budowę Domu Litewskiego, sfinansowanego przez rząd Litwy.

9 LUTEGO

1824 – zmarła Anna Katarzyna Emmerich (Emmerick), błogosławiona, niemiecka zakonnica, mistyczka, stygmatyczka (ur. 1774).

1999 – zmarł Aleksander Gieysztor, wybitny mediewista, w czasie wojny jeden z szefów w Wydziale Informacji Komendy Głównej AK (ur. 1916).

10 LUTEGO

1454 – król Kazimierz IV Jagiellończyk poślubił w Krakowie Elżbietę Rakuszanę.

1974 – został stracony ks. Mikel Gjergj Beltoja, błogosławiony, albański duchowny, ofiara prześladowań komunistycznych (ur. 1935).

11 LUTEGO

824 – zmarł papież Paschalis I, święty.

Niedziela, 11 lutego

Światowy Dzień Chorych

Słońce: wsch. – 7.50, zach. – 17.16
Długość dnia – 9 godz. 26 min.

Bernadetty, Grzegorza, Marii, Łazarza

Poniedziałek, 12 lutego

Słońce: wsch. – 7.48, zach. – 17.18
Długość dnia – 9 godz. 30 min.

Benedykta, Normy, Damiana, Modesta

Wtorek, 13 lutego

Słońce: wsch. – 7.46, zach. – 17.20
Długość dnia – 9 godz. 34 min.

Arlety, Jakuba, Jordana, Katarzyny

Środa, 14 lutego

Środa Popielcowa

Dzień Zakochanych

Słońce: wsch. – 7.43, zach. – 17.22
Długość dnia – 9 godz. 39 min.

Cyryla, Metodego, Liliany, Walentego

1454 – komtur zamkowy Pfersfelder bez walki przekazał cały zamek Radzie Gdańskiej. Zakończył się okres panowania Krzyżaków w Gdańsku po 145 latach.

1864 – urodził się Lucjan Uziębło, znany wileński literat, publicysta, historyk kultury, kolekcjoner (miał 5000 tomów ksiąg) (zm. 1942).

12 LUTEGO

1564 – Zygmunt II August secedował na Koronę Królestwa Polskiego dziedziczne prawo Jagiellonów do władania Wielkim Księstwem Litewskim.

1804 – urodził się w Dorpacie (ob. Tartu, Estonia) Heinrich Friedrich Emil Lenz, niemiecki fizyk (zm. 1865); najbardziej znany ze sformułowanego w 1834 prawa Lenza (także prawa Joule'a-Lenza).

1924 – premiera *Błękitnej rapsodii* G. Gershwina; wykonana przez orkiestrę Paula Whitemana.

1999 – premiera filmu *Ogniem i mieczem* (ostatniej części *Trylogii* przeniesionej na ekran przez J. Hoffmana).

13 LUTEGO

1944 – na mocy niemiecko-litewskiego porozumienia, został powołany ochotniczy Litewski Korpus Lokalny (Lietuvos vietinė rinktinė). 16 II gen. P. Plechavičius zaangażował o wstępowanie w szeregi.

– urodził się Jan Peszek, aktor (ojciec Sylwii z *Syberiadę polskiej* prof. Kunze z *Tajemnicy twierdzy szczyrów*, *Ubu Król*), reżyser.

14 LUTEGO

1974 – w Falun (Szwecja) Jan Staszal zdobył pierwszy medal dla Polski w biegach narciarskich na MŚ – brąz na dystansie 30 km.

Wl. P.

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Renowacja piramidy

Wiele z piramid przetrwało do dziś. Wśród nich trzy grobowce na płaskowyżu Giza. Ta najniższa, widoczna na nieco załamanej linii z trzema większymi należy właśnie do Mykerinosa. Jest to ikoniczny widok znany z pocztówek z tego kraju. Egipska służba starożytności postanowiła dokonać renowacji najniższej z nich – piramidy Mykerinosa.

W styczniu Mostafa Waziri, szef Najwyższej Rady Starożytności Egiptu ogłosił, że „będzie to projekt stulecia”, a nawet „dar Egiptu dla świata w XXI wieku”. Waziri jest jednocześnie kierownikiem tego egipsko-japońskiego przedsięwzięcia, które potrwa trzy lata. „Pozwoli nam to po raz pierwszy zobaczyć piramidę

Menkaure w stanie, w jakim została zbudowana przez starożytnych Egipcjan” – zapewnił archeolog.

Piramida zachowała się do naszych czasów w całkiem niezłym stanie, porównywalnym do dwóch większych grobowców w Gizie należących do Chefrena i Cheopsa. Jedyne, czego brakuje tym trzem grobowcom to licówka – zewnętrzna warstwa piramid.

Piramidy wykonane są z wapienia lokalnego, kiepskiej jakości. Pod koniec budowy obłożono je wapieniem przywiezionym z kamieniołomów znajdujących się po drugiej stronie Nilu lub częściowo, jak w przypadku piramidy Mykerinosa, granitem.

Śmiech na zdrowie

Marian do kolegi:

– Helena i ja rozwodzimy się.
– Dlaczego? Co się stało?!
Wygłądaliście na szczęśliwą parę!
– No cóż odkąd się pobraliśmy, żona próbowała mnie zmienić. Odczyła mnie picia, palenia, powrotów w środku nocy. Nauczyła mnie, jak się elegancko ubierać, oglądać dobrą sztukę, wyrobić sobie gust kulinarny i muzyczny.
– I co, jesteś teraz zgorzkniała, bo tak bardzo cię zmieniła?

– Nie, nie jestem zgorzkniała. Teraz jestem takim super facetem, że ona na mnie nie zasługuje.

Wódka z lodem atakuje nerki.
Rum z lodem atakuje wątrobę.
Gin z lodem atakuje mózg.
Whisky z lodem atakuje serce.
Wygłąda na to, że ten cholerny lód szkodzi na wszystko!!!

Moja laska cały czas się żali swoim koleżankom, że nie kupuję jej kwiatów.

Szczerze mówiąc to ja nawet nie wiedziałem, że ona ma jakieś kwiaty na sprzedaż.

– Czy to prawda panie doktorze, że zdrowia nie kupi się za żadne pieniądze?

– A kto panu takich głupot nagadał?!

– Panie doktorze, czy moja teściowa umrze?

– Nie.
– A teraz?
– Nie.
– No a teraz?
– A teraz też nie. I proszę, przestać mi wpychać pieniądze do kieszeni!

– Panie doktorze, mój mąż strasznie mnie obraził.

– I dlatego musi mnie pani budzić w środku nocy?
– Tak, bo teraz trzeba go będzie pozszywać.

Przychodzi baba do lekarza:

– Panie doktorze, wszyscy mówią, że jestem strasznie głupia.
– Proszę o więcej szczegółów.
– Znaczy co?!

Na lekcji geografii nauczycielka pyta Jasia:

– Jasiu, powiedz, gdzie leży Kuba?
– W łóżku, jest chory.

Nauczycielka do Jasia:
– Kto jest najlepszym czworo- nożnym przyjacielem człowieka?
– Łóżko, proszę pani...

Sprzedawczyni:
– Polecam tę szczoteczkę, myje zęby w trudno dostępnych miejscach.
– Ale ja nie mam zębów w trudno dostępnych miejscach...

– Szefie dostanę podwyżkę? – pyta Kowalski.
– Nie ma mowy! – odpowiada szef.

– Albo dostanę podwyżkę albo powiem innym, że ją dostałem.

– Dlaczego zatrudnia pan w swojej firmie tylko żonatych mężczyzn?

– Są przyzwyczajeni do ponizeń i obelg, poza tym nie spieszy im się do domu.

Proces sądowy.
– Jest pan oskarżony o to, że uderzył pan poszkodowanego dwa razy w twarz. Czy chce pan coś dodać?

– Nie Wysoki Sądzie, to mu wystarczy.

– Dlaczego na polowaniu strzelał pan do swojego kolegi? – pyta sędzia na rozprawie.

– Wziąłem go za sarnę.
– A kiedy spostrzegł pan swoją pomyłkę?
– Kiedy sarna odpowiedziała ogniem...

Kulturalnie?

Ożywia
Malczewskiego

Dla Muzeum Narodowego w Poznaniu reżyser Lech Majewski tworzy projekt złożony z 12 video-artów odwołujący się do malarstwa Jacka Malczewskiego.

Muzeum to ma jedną z największych kolekcji Malczewskiego. To około stu obrazów, kilkadziesiąt szkiców olejnych i duży zespół rysunków i akwarel na papierze. Obecnie trwa remont skrzydła muzeum, w którym mieści się galeria malarstwa polskiego. Ponownie zostanie otwarta w lipcu i wówczas odbędzie się premiera video-artów.

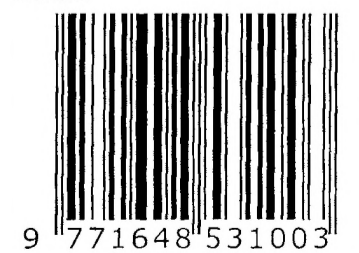

Reżyser wyjaśnia, że próbuje opowiedzieć w nich o współczesnej rzeczywistości: „To nie jest ilustracja, ale rozmowa z Malczewskim o Polsce i o świecie. I próba wyjścia z leksykonu jego symboli, z wizji świata i czasu, w którym żył. Tylko taka perspektywa prowadząca do współczesności mnie interesowała”. Centralnym dziełem jest dla niego „Melancholia”, którą Malczewski namalował w latach 1890-1894. Malarz w tłumie, zdającym się wychodzić z jego płótna i wrować w pracowni, zmieścił aż 87 postaci. W video-arcie wcieli się w ten obraz tyle samo statystów.

– Obraz oddaje wir polskiego uniesienia, tych rozpaczliwych chwytów powstańców – wyjaśnia Lech Majewski. I rzeczywistość ten tłum uzbrojony w kosy, bagnety, szable nawiązuje do naszych niepodległościowych zrywów, czasu zaborów i niepokojów artysty o przyszłość narodu.

Drugi ważny wątek dzieła Malczewskiego to pytanie o rolę sztuki i artysty wobec historycznych i narodowych wyzwań oraz o to, jak pogodzić wolność artysty z patriotycznymi obowiązkami.

– Video-art to forma wizualnej poezji i ekwiwalent obrazu w ruchu – tłumaczy Majewski, światowej sławy reżyser (członek Amerykańskiej Akademii Sztuki i Wiedzy Filmowej oraz Europejskiej Akademii Filmowej), pisarz, malarz.

9 771648 531003